

**Smatrate se upućenim
odnosno detaširanim
radnikom kada Vas
poslodavac pošalje da
radite u nekoj zemlji
EU (npr. Nemačkoj) na
određeno vreme .**

**I ako ste državljanin
zemlje koja nije članica
EU (npr. Srbije), možete
raditi kao upućeni
radnik u Nemačkoj.
Osnova za to je
Zakon o uslovima za
upućivanje zaposlenih
na privremeni rad u
inostranstvo (član 5.)
i njihovoj zaštiti, drugi
propisi, međunarodni
ugovori i opšta akta.**

U Srbiji

Savez samostalnih sindikata Srbije
Trg Nikole Pašića 5,
11 000 Beograd
Teodora Bratić
teodora.bratice@sindikat.rs
+381 648744023
www.sindikat.rs

U Sloveniji

ZSSS
Dalmatinova 4
1000 Ljubljana
Marko Tanasić
marko.tanasic@sindikat-zsss.si
+386 51336839
www.zsss.si

U Nemačkoj

Faire Mobilität
Savetovališta za zaposlene iz Centralne i Istočne Evrope
www.faire-mobilitaet.de

Ako imate problem u oblasti radnog prava u Nemačkoj,
kontaktirajte besplatnu telefonsku liniju sindikalnog
savetovališta:

/ Bosanski-Hrvatski-Srpski jezik:
0800 0005776, upit@faire-mobilitaet.de

Direktne kontakt podatke ka
savetovalištim širom Nemačke
možete pronaći na sledećoj stranici:

Ovaj flajer je rezultat saradnje između organizacija Faire Mobilität i Fair European Labour Mobility 2 (FELM2).

Odgovornica: Anja Priel, Savezni izvršni odbor DGB-a, Keithstraße 1, 10787 Berlin | Od: 12/2024

**Upućeni ste
radnik? Imate
prava na zaštitu!**

Upućeni tj. detaširani iz Srbije
na rad u Nemačku

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s)

only and do not necessarily reflect those of the European Union, DG EMPL. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Bundesministerium
für Arbeit und Soziales

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Koji zakoni važe?

Na Vaš radni odnos se i tokom upućivanja primenjuje Zakon o radu Republike Srbije. Međutim, primenjuju se i pojedine odredbe nemačkog zakona o radu – i to samo ukoliko su povoljnije po Vas u odnosu na odredbe koje važe u Srbiji. Između ostalog:

- / Zarada: Od 1. januara 2024. zakonski propisana minimalna zarada iznosi 12,41 evra bruto po satu. Godinu dana kasnije minimalac će iznositi 12,82 evra. U određenim sektorima imate pravo i na veće minimalne zarade! Pitajte svoje sindikalno savetovalište!
- / Upućeni na rad u Nemačku iz Srbije generalno imaju pravo na znatno veću zaradu od zakonske minimalne zarade. Pitajte svoje sindikalno savetovalište!

Pored tarifne minimalne cene rada, moguće je da imate pravo i na uvećanje zarade odnosno dodatke koji su definisani kolektivnim ugovorom važećem za sektor u kom ste zaposleni:

- / dodatak (npr. za prekovremeni ili noćni rad, posebne otežavajuće uslove rada ili smenski rad), zatim
- / dodatak za rad nedeljom, noću ili na praznik, kao i
- / druge isplate u vidu premija, božićnice, 13. zarade, nadoknade za rad u lošim vremenskim uslovima, i sl.

Ako niste sigurni da li ćete dobiti platu na koju imate pravo, pitajte sindikat ili savetovalište.

- / **Maksimalno radno vreme:** Dozvoljeno radno vreme iznosi najviše 8 sati po radnom danu ili 48 sati po radnoj nedelji. Samim tim je 10 radnih sati na dnevnom nivou dozvoljeno samo ako ne radite više od 8 sati dnevno u proseku kada se u obzir uzme period od šest meseci.

- / Imate pravo na **pauzu:** najmanje 30 minuta ako radite između 6 i 9 sati dnevno i najmanje 45 minuta ako radite duže od 9 sati. U Nemačkoj se pauza ne plaća.
- / **Minimalni period odmora između dve smene:** nakon završetka rada morate imati pauzu od najmanje 11 sati, u izuzetnim slučajevima 10 sati, pre nego što vam je dozvoljeno da ponovo radite.
- / **Minimalni godišnji odmor:** Imate pravo na plaćeni godišnji odmor i to najmanje 20 dana godišnje ako radite 5 dana nedeljno; najmanje 24 dana u godini ako radite 6 dana nedeljno. Veće pravo može proizaći iz Vašeg ugovora o radu ili iz kolektivnog ugovora koji važi u Nemačkoj (npr. 30 dana plaćenog odmora za građevinsku industriju).
- / **Zaštita materinstva:** Zaštićeni ste od otkaza tokom trudnoće. Ne morate da radite tokom 6 nedelja pre porođaja i ne smete da radite u periodu od 8 nedelja nakon porođaja.
- / **Bezbednost na radu:** Na Vašem radnom mestu postoje propisi koje poslodavac mora da poštuje kako bi obezbedio bezbednost i higijenu na radu.

Napomena

Troškove smeštaja (za stan ili sobu) tokom rada u Nemačkoj kao i putne troškove snosi poslodavac. Nije dozvoljeno da poslodavac od plate/zarade odbija stanarinu ili druge troškove. U tom slučaju kontaktirajte savetovalište ili nadležni sindikat u Nemačkoj!

Gde sam osiguran?

Možete ostati osigurani u Srbiji do 24 meseca. Poslodavac mora da podnese sertifikat o dokazu o socijalnom osiguranju pre upućivanja. To je dokaz da ste i dalje prijavljeni odnosno osigurani u Srbiji. Važno je da imate kopiju ovog sertifikata.

Pažnja:

Za vreme trajanja upućivanja imate mogućnost da podnesete zahtev za nemačku karticu osiguranja kod nemačkog zdravstvenog osiguranja. Za ovo vam je potreban poseban formular iz vaše zemlje pošiljaoca (DE 111 SRB). Tek tada ćete dobiti punu zdravstvenu zaštitu u Nemačkoj.

Koju boravišnu odnosno radnu dozvolu moram da posedujem?

Pre početka rada u Nemačkoj, nemačka ambasada u Beogradu Vam mora izdati odgovarajuću vizu. Osnova za izdavanje vize jeste kartica koja se izdaje Vašem poslodavcu u smislu dozvole da Vas kao radnika upućuje na rad u Nemačku (tzv. Werkvertragsarbeitnehmerkarte).

Obratite se savetovalištu ukoliko ste upućeni radnik i ako...

- / ste tek u Nemačkoj regrutovani i angažovani za rad.
- / nemate pisani ugovor o radu/ugovor o upućivanju na rad sa jasno definisanim uslovima (npr. ime i adresa poslodavca, lokacija, trajanje posla, radno vreme, visina plate, itd.).
- / nemate važeći sertifikat o dokazu da ste socijalno osigurani.
- / firma koja Vas zapošljava nije aktivna u Srbiji (npr. postoji samo kao „poštansko sanduče“).
- / radite u Nemačkoj duže od 24 meseca bez plaćenih doprinosa za socijalno osiguranje u Nemačkoj.
- / se troškovi odbijaju od Vaše neto plate.
- / uputstva za rad dobijate od zaposlenih u nemačkoj kompaniji.
- / nemate važeću vizu (Aufenthaltstitel) ili karticu upućenog/detaširanog radnika (Werkvertragsarbeitnehmerkarte).

Nakon što stignete u Nemačku

Prijavite svoje prebivalište gradskoj upravi. Uradite ovo sami i ne prepuštajte to poslodavcu!

Dokumentujte svoje radno vreme svakog dana (početak rada, kraj rada, pauze, vreme putovanja). Pitajte svoje kolege za njihove kontakt podatke (adresu i broj telefona). Takođe zapišite ili fotografišite podatke o nalogodavcu, mestu rada i kontakt osobama. Bez ovih informacija biće teško ostvariti svoja prava u slučaju spora!

Možete podneti tužbu u slučaju neisplaćene zarade pred nemačkim radnim sudom, čak i ako je glavno sedište Vašeg poslodavca u inostranstvu. Informacije o tome možete dobiti u savetovalištu ili u nadležnom sindikatu. Ako ste član sindikata, imate pravo na besplatno zastupanje pred sudom.

